

1988, 22. září – Sdělení VONS č. 806 „Preventivní represe v Liberci“ o policejních výsledcích v Liberci souvisejících s údajnou přípravou akcí k 20. výročí okupace Československa.

Již dne 9. 8. 1988 byli orgány StB v Liberci vyslýcháni signatáři Charty 77 manželé Leoš a Michaela Mayerovi, Miroslav Polák a Roman Rákosník, dále pak Pavel Švajda, Martin Vlasák, Vladimír Malena a řada dalších osob, které se nám buď nepodařilo dostatečně identifikovat, nebo které vyhrůžky StB odradily od zveřejnění jejich případu. Všichni jmenovaní byli po mnoho hodin vyslýcháni na akce, které údajně připravují nebo propagují k 21. srpnu 1988. Leoš Mayer nakonec přistoupil na tzv. dobrovolné vydání věcí, kterého příslušníci StB využili k regulérní (a samozřejmě nezákonné) domovní prohlídce: byl při ní vydán psací stroj, amatérsky vyrobený cyklostyl, blány, rozmnožené tisky, magnetofonové pásky a různé samizdatové publikace – celkem 79 položek.¹ Na vyslýchané bylo naléháno, aby o výsledku pomlčeli a aby se zdrželi jakýchkoli akcí v souvislosti s 21. srpnem. Také 17. 8. a v dalších srpnových dnech proběhla v Liberci vlna výslechů.²

Konstatujeme, že všechna tato preventivní opatření jsou zneužitím nebo dokonce přímým porušením zákona. A s radostí konstatujeme, že alespoň někteří naši liberečtí přátelé překonali strach a začínají odmítat falešnou hru StB, která nemá žádnou oporu v platných zákonech.

Informace o Chartě 77, r. 11, 1988, č. 17, s. 7–8.

POZNÁMKY

¹ Na Leoše Mayera a jeho manželku Michaelu Mayerovou byly v dubnu 1988 založeny Státní bezpečností spisy prověřované osoby. O Mayerovi bylo v rámci jeho prověřování zjištěno, že je společně se svou manželkou Michaelou Mayerovou členem redakce samizdatového časopisu Nákup.

„Dalším šetřením bylo zjištěno, že vlastní ruční rozmnožovací lis, na kterém vytiskl nejméně 100 výtisků dokumentu CH-77 a dále na tomto rozmnožovacím lisu tiskne časopis NÁKUP. Dále bylo zjištěno, že shromažďuje materiály z krizového období let 1968–1969, které taktéž rozmnožuje. Dále bylo zjištěno, že písemně požádal o členství v INTERNATIONAL JAZZ FEDERATION v Anglii.“ Z tohoto důvodu byl na jeho osobu zaveden signální svazek pod krycím jménem „Leo“. Cílem tzv. operativního rozpracování L. Mayera mělo být zdokumentování jeho trestné činnosti podle § 98 tr. zák. (trestný čin podvracení republiky), zamezení vydávání samizdatového časopisu Nákup a výroby a rozšiřování tiskovin k 20. výročí tzv. internacionální pomoci. ABS, arch. č. T 2105, návrh referenta oddělení StB Okresní správy SNB Liberec nadporučíka Jiřího Majera z 20. 6. 1988 na zavedení signálního svazku. Viz též návrh nadporučíka Majera na založení spisu prověřované osoby pod krycím jménem „Michaela“ (reg. č. 26266) ze dne 22. 4. 1988. ABS, arch. č. T 2099 MV.

Mayer byl 5. 1. 1989 za rozmnožování a rozšiřování tzv. nelegálních písemností shledán komisí pro projednání přestupků MěNV Liberec vinným přestupkem proti veřejnému pořádku a byla mu uložena pokuta ve výši 500 Kčs a propadnutí části odňatých věcí. Viz sdělení VONS č. 1027, dokument č. 1031.

V ABS se dochovaly informace o aktivistech Charty 77 a NMS, které 6. 2. 1989 zaslal náčelník Okresní správy SNB Liberec plk. JUDr. Jaroslav Klokočník vedoucímu tajemníkovi Okresního výboru KSČ v Liberci Petru Šnoplovi. Obsahuje seznam následujících sedmnácti osob: Leoš Mayer, Michaela Mayerová, Jiří Fajmon, René Matoušek, Martin Vlasák, Vladimír Malena, Miroslav Polák, Tomáš Hellmich, Jan Tichý, Richard Polák, Rostislav Dankanič, Ing. František Čejka, Vladimír Marek, Jan Svoboda, Roman Voborník a Jiří Dedecius. Seznam byl doplněn následující informací: „Vycházejí ze skutečnosti, že uvedené osoby pokračují v aktivní činnosti uskupení CHARTY 77 a Nezávislého mírového sdružení – Iniciativa za demilitarizaci společnosti v rámci okresu Liberec a navázaly styky na špičky uskupení v Praze, předávám seznam aktivistů k přijetí vlastních opatření u příslušných organizací.“ ABS, Brno-Kanice, Přírustky StB, č. 2814–2833/96, bal. 76.

- ² Manželé Mayerovi se stali obětí šikany ze strany příslušníků StB také v souvislosti s očekávanými protirežimními demonstracemi u příležitosti 70. výročí vzniku Československa. K tomu viz sdělení VONS č. 844, dokument č. 848.